

Diettgodtgjørelse på reiser med overnatting i Norge

1. Lønn

1.1. Særavtale

Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands gjelder for reiser i Norge for alle som reiser i oppdrag eller tjeneste for statens regning, med fastsatte vilkår og begrensninger. Avtalen gjelder fra 1. januar 2015. Denne avtalen erstatter tidligere avtaler og innebærer en sammenslåing av tidligere Særavtale for reiser innenlands og Særavtale om kostgodtgjørelse ved rutinemessig tjenesteoppdrag uten overnatting.

1.2. Definisjon

Med reiser forstås i denne avtalen «pålagte eller godkjente reiser av ikke fast karakter, og rutinemessige faste reiseoppdrag som ikke trenger godkjenning av arbeidsgiver for hvert oppdrag».

Med rutinemessig faste oppdrag menes at reisen må være rutinemessig, det må utføres ordinært arbeid og at reisen ikke krever spesiell godkjenning. Alle tre kriterier må være oppfylt samtidig. Reisene må være av et visst omfang og hyppighet, dog ikke daglig, jf. Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands § 2 a, samt note 1).

1.3. Vilkår for når reisen er med overnatting

For at man skal få satsen etter Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands § 9 c) kreves det at reisen er med overnatting. Med overnatting menes hvile. På forespørsel fra Sticos har Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) uttalt:

"Med overnatting menes at man har arbeidsfri og har mulighet for hvile. Det er ikke avgjørende at man er borte hele perioden av natten (tidsrommet 22-06). Det er den reelle overnattingen som skal vurderes. Overnatting skjer utenfor egen bopel. Det er i utgangspunktet ikke overnatting dersom man kommer tilbake til sitt eget hjem fra reisen i løpet av natten. Unntak kan tenkes dersom man for eksempel kommer hjem i løpet av natten fra en reise med tog eller båt og har hatt sovekupe eller lugar. Arbeidsgivere må ta stilling til om reisene er overnatningsreiser eller ikke. I praksis vil det nok være slik at en overnatningsreise varer i mer enn 24 timer. Dersom det er på det rene at den ansatte har overnattet og reisen varer lengre enn 12 timer, men kortere enn 24 timer, vil den ansatte likevel kunne få dekket utgifter til kost etter § 9 c)."

1.4. Diettgodtgjørelse - med overnatting

Særavtalens sats (statens sats) for diettgodtgjørelse på reiser med overnatting i Norge gjelder uavhengig av type overnatningssted. Det er imidlertid bare utbetalinger inntil Skattedirektoratets forskuddssatser som er trekkfri og skattefri. Skattedirektoratets forskuddssatser skiller dessuten på type overnatting (hotell, pensjonat, hybelbrakke). Se mer nedenfor under overskriften Skattedirektoratets forskuddssatser.

Hvor mye man er forpliktet til å godtgjøre er avhengig av bedriftens eventuelle tariffavtale/intern avtale/personalhandbok.

Reisefravær	Særavtalens sats (statens sats)
Reise med overnatting	kr 710 for 2016 (for 2015: det samme)
6 timer over helt døgn	kr 710 for 2016 (for 2015: det samme)

1.4.1. Beregning av diettdøgn

Med døgn menes 24 timer regnet fra reisens begynnelse. For reiser som varer mer enn ett døgn fra reisens begynnelse, regnes overskytende del på 6 timer eller mer for et helt døgn.

Reiser som varer ett døgn pluss minst 6 timer, skal altså innrapporteres som 2 døgn med overnatting.

1.4.2. Overnatting på hotell - Når er hotellsats trekkfri

Ved overnatting på hotell samsvarer statens sats og Skattedirektoratets forskuddssats. For å få hotellsatsen trekkfritt på et overnattingssted som ikke er benevnt som hotell, må skattyteren ha mulighet for å få servert alle hovedmåltider i overnattingsstedets spisesal/restaurant og maten må holde hotell-/restaurantstandard både når det gjelder kvalitet og pris, jf. Lønns-ABC 2014 pkt. 10.4.

1.4.3. Annen overnatting enn på hotell

Når vilkåret for å utbetale hotellsatsen ikke er til stede, kan bare beløp inntil Skattedirektoratets forskuddssatser utbetales trekkfritt. For mer informasjon, se under overskriften Skattedirektoratets forskuddssatser.

1.4.4. Overnatting på transportmiddel

Ved overnatting på hurtigrute og ferger, som for eksempel ferger til Danmark eller Tyskland, kan hotellsatsen på kr 710 for 2016 (for 2015: det samme) utbetales trekkfritt.

På en reise med overnatting på hotell hvor det på reisen til og/eller fra hotellet finner sted overnatting på tog, buss, bil, båt, fly e.l., kan hotellsatsen på kr 710 for 2016 (for 2015: det samme) utbetales trekkfritt.

Ved overnatting på tog, buss, bil, båt, fly e.l. ellers, kan pensjonatsatsen på kr 307 pr. døgn for 2016 (for 2015: det samme) utbetales trekkfritt.

Se LigningsABC 2015/2016 Merknader – kost og losji mv. ved overnatting utenfor hjemmet pkt. 8.3.1.

1.5. Måltidstrekk (i % av diettsatsen)

Når frokost er inkludert i romprisen eller når ett eller flere måltider er dekket etter regning/program/innbydelse eller er påspandert, skal det foretas måltidstrekk i kostgodtgjørelsen, jf. Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands § 9. Trekket foretas med følgende satser, jf. § 9 note 3:

Måltid	Trekk
Trekk for frokost	kr 142 (20 % av kr 710) for 2016 (for 2015: det samme)
Trekk for lunsj	kr 213 (30 % av kr 710) for 2016 (for 2015: det samme)
Trekk for middag	kr 355 (50 % av kr 710) for 2016 (for 2015: det samme)

For mer informasjon om måltidstrekk, se emne Måltidstrekk når enkeltmåltider dekkes av arbeidsgiver eller arrangør, innland.

1.6. Nattillegg

Nattillegg skal dekke arbeidstakers ulegitimerte utgifter til losji på reiser med overnatting (for eksempel privat overnatting), jf. Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands § 10.

Nattillegg ulegitimert	kr 430 pr. døgn for 2016 (for 2015: det samme)
------------------------	--

For mer informasjon om nattillegg, se emne Nattillegg - privat overnatting i Norge.

1.7. Forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift

Utgiftsgodtgjørelse til kost til arbeidstaker som er på reise med overnatting er i sin helhet fritatt for forskuddstrekk når arbeidstakeren har bodd på hotell og kostgodtgjørelsen er utbetalt i samsvar med bestemmelser i statlig regulativ eller tariffavtale og ikke overstiger Skattedirektoratets forskuddssatser. Ved annen innkvartering enn hotell er bare utbetaling inntil Skattedirektoratets forskuddssatser (pensjonatsatsen eller hybelsatsen, jf. nedenfor) trekkfrie. Legitimasjonskravene til reiseregning må være oppfylt i alle tilfeller, jf. Skattebetalingsforskriften § 5-6-12, se nedenfor.

Det skal betales arbeidsgiveravgift bare i den utstrekning utgiftsgodtgjørelsen skal tas med ved beregningen av forskuddstrekk, jf. Folketryktdloven § 23-2 tredje ledd.

1.8. Skattedirektoratets forskuddssatser

Skattereglene for reise godtgjørelse mv er frikoblet fra statens særavtaler. Skattereglene må dermed angi de skattefrie nivågrensene for de ulike godtgjørelsene.

Skattedirektoratet har i samråd med Finansdepartementet fastsatt at utgiftsgodtgjørelser utbetalt på tjenestereiser etter gjeldende satser og bestemmelser i Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands kan legges til grunn ved forskuddstrekking, jf. Skattetrekket i 2016, såfremt beløpet ikke overstiger Skattedirektoratets forskuddssatser.

Følgende satser vil være trekkfrie:

Type overnatting	Forskuddssatser
Hotell	kr 710 for 2016 (for 2015: det samme)
Pensjonat, motell, hybel, brakke, leilighet mv. uten kokemuligheter	kr 307 pr. døgn for 2016 (for 2015: det samme)
Hybel, brakke, leilighet mv. med kokemuligheter eller privat	kr 200 pr. døgn for 2016 (for 2015: det samme)

Godtgjørelse etter de to høyeste satsene anses bare medgått fullt ut når skattyter kan legitimere å ha bodd på hotell eller pensjonat. Ved manglende legitimasjon benyttes laveste sats.

1.8.1. Hva er kokemulighet

Overnattingsstedet anses å ha kokemuligheter når man kan stille minst ett av måltidene, for eksempel frokost eller aftens, selv om skattyteren ikke kan stille middag og derfor må spise dette måltidet ute, for eksempel på restaurant eller kafé. Det er videre et vilkår at det er forsvarlig, blant annet sett i forhold til hygiene mv, å tilberede frokost og/eller aftens på oppholdsstedet, samt å kunne oppbevare mat på forsvarlig måte.

1.9. Legitimasjonskrav til reiseregning

Godtgjørelsen skal legitimeres ved en fortløpende oppstilling (reiseregning) som skal underskrives av arbeidstakeren, jf. Skattebetalingsforskriften § 5-6-12, fjerde ledd, kfr. tredje ledd. Reiseregningen skal minst ha følgende innhold:

- arbeidstakerens navn og adresse og underskrift
- dato og klokkeslett for avreise og hjemkomst for hver yrkes- eller tjenestereise
- formålet med reisen
- hvilke arrangement arbeidstakeren har deltatt på
- navn og adresse på overnattingssted eller utleier, og ved flere overnattingssteder dato for overnattingene, og
- type losji fordelt på hotell, pensjonat eller annet nærmere angitt losji.

For mer informasjon, se emne Legitimasjonskrav ved reiseregninger.

1.10. Lønnsinnrapportering

Utbetalt diettgodtgjørelse er lønnsopplysningspliktig og skal innrapporteres i a-meldingen med type overnatting. Antall døgn må oppgis.

Utgiftsgodtgjørelse - Lønn - Reise kost med overnatting på hotell (lønnsart 360)

Utgiftsgodtgjørelse - Lønn - Reise kost med overnatting på pensjonat (lønnsart 370)

Utgiftsgodtgjørelse - Lønn - Reise kost med overnatting på hybel/brakke/privat (lønnsart 375)

Overstiger godtgjørelsen statens satser, vil merutbetalingen utgjøre et skattepliktig overskudd med mindre full kostnadsdokumentasjon framlegges. Eventuell skattepliktig del behandles som vist under lønnsart 380 Diett (skattepliktig del).

Utbetales diettgodtgjørelse der legitimasjonskravene (nevnt over) ikke er oppfylt blir hele godtgjørelse trekkpliktig og skal innberettes som vist under lønnsart 380 Diett (skattepliktig del).

1.10.1. Eksempel 1

En ansatt på reise i Norge har bodd privat, og mottatt diett med kr 710 i 20 døgn. I tillegg har han mottatt nattillegg med kr 430 pr døgn.

Beregning av trekkfri og trekkpliktig godtgjørelse;

Total diettgodtgjørelse $710 \times 20 = 14\,200$. Av dette kan $200 \times 20 = 4\,000$ utbetales trekkfritt ved privat overnatting. Trekkpliktig del av diettgodtgjørelsen blir dermed 10 200.

Innrapportering i a-meldingen blir som følger i 2016:

Lønnsart	Beløp	Fordel	Lønnsbeskrivelse	Antall
380	kr 10 200	Utgiftsgodtgjørelse	Reise kost	
375	kr 4 000	Utgiftsgodtgjørelse	Reise kost med overnatting på hybel/brakke/privat	20
400	kr 8 600	Utgiftsgodtgjørelse	Reise nattillegg	20

Dersom diettgodtgjørelsen utbetales etter forskuddssatsene og arbeidstakeren får dekket ett eller flere måltider, må godtgjørelsen reduseres med 20 % for frokost, 30 % for lunsj og 50 % for middag, jf. Skattetrekket i 2016.

1.10.2. Eksempel 2

En ansatt på tjenestereise starter reisen den 05.01.2016 kl. 08.00 og er tilbake dagen etter kl. 10.00. Den ansatte reiser etter Særavtale om dekning av utgifter til reise og kost innenlands, og overnatter privat. Arbeidsgiver dekker lunsjen. Behandlingen av diett og nattillegget blir i dette tilfellet:

Total diettgodtgjørelse til utbetaling etter særavtalen blir $kr\ 710 - 30\% = kr\ 497$. Når vilkåret for å utbetale hotellsatsen ikke er til stede, kan bare beløp inntil Skattedirektoratets forskuddssatser utbetales trekkfritt. Differansen blir trekk- og arbeidsgiveravgiftspliktig.

	Beløp	Lønnsart
Skattedirektoratets forskuddssats for hybel/brakke kr 200 - 30 %	kr 140	375
Trekk- og arbeidsgiveravgiftspliktig del (kr 497 - kr 140)	kr 357	380
Nattillegg	kr 430	400

2. Skatt

Det er de årlige takseringsreglene som bestemmer hvilke satser som kan legges til grunn ved den endelige beskatningen. Takseringsreglene fastsettes imidlertid først ved utgangen av inntektsåret. Det har vært vanlig praksis at Skattedirektoratets forskuddssatser også blir lagt til grunn ved ligningen. Så lenge disse satsene er i samsvar med statens sine satser og legitimasjonsreglene som nevnt blir fulgt, vil godtgjørelsen ikke medføre skattepliktig overskudd. Se forøvrig Forskrift om takseringsregler for inntektsåret 2015 § 1-2-4.

3. Regnskap

Utbetalt diettgodtgjørelse bokføres på konto 7150 Diettkostnad, oppgavepliktig. Eventuell trekkpliktig del av diettgodtgjørelsen bokføres på konto 5510 Trekkpliktig del reise.

Din private kommentar

